

עיר מדגימה — פראג

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 7-9.

7. מקור — מעמד היהודים בעיר הנוצרית

א. מהו העיקרון התאולוגי (התפיסה הדתית) שהנחה את יחס הנוצרים אל היהודים בחברה הנוצרית בימי הביניים? (8 נקודות)

ב. לפניך קטע של היסטוריון המתאר את מציאות החיים של יהודים בערים הנוצריות בימי הביניים.

קרא אותו וענה על השאלה שאחריו.

אנו רגילים לראות בחיי היהודים בגולה שרשרת של רדיפות ואפלות, והנה בתקופה זו הם שווים לאוכלוסייה הכללית, ולמרבה הפליאה אף "שווים יותר". אם נבחן את תוכן הפריבילגיות נראה שהיהודים הללו השיגו זכויות **רבות מאלה שהשיגו קבוצות עירוניות אחרות**. ראשית, הם הורשו להקים מסגרת עצמאית משלהם, שבה מתנהלים החיים בתחום השיפוט והמשפטי — תוך חסינות בפני כניסתם והתערבותם של בעלי שררה נוצרים (דוכסים, רוזנים, שופטים וכיוצא בזה) לשטח האוטונומי של הקהילה. [...] שנית, הפריבילגיות מדגישות את האופי המיוחד של הקבוצה היהודית כעדה דתית נפרדת ושונה. לפיכך מוענק לה חופש הפולחן, והזכות להקים בתי כנסת ובתי קברות. [...] כמו כן מובטחת ליהודים הגנה מפני ניסיונות לכפות עליהם להתנצר. שלישית, חופש התנועה של הסוחרים היהודים ברחבי הארץ, הפטורים ממכסים ומהיטלים למיניהם, הזכות להחזיק ברכוש, החירות לסחור במגוון של סחורות והיתר לשכור את שירותיהם של משרתים ומשרתות נוצרים.

(מעובד על פי פרישמן, א' [2008], **האשכנזים הראשונים: תולדות היהודים באירופה הצפונית**)

מראשית התיישבותם עד פרעות תתנ"ו. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, עמ' 179-180)

על פי הקטע, הצג את הזכויות שהשיגו היהודים בערים הנוצריות בימי הביניים.

על פי מה שלמדת, הסבר מדוע ניתנו להם זכויות אלה?

(12 נקודות)